

## ALTRUISM ȘI RESPONSABILITATE ÎN DONAREA DE ORGANE: IMPLICAȚII ETICE, MORALE ȘI SOCIALE ÎN CONTEXTUL SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

Elena Saranciuc

Conducător științific: Stela Spînu

Catedra de filozofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Republica Moldova

**Introducere.** Donarea de organe este o practică medicală vitală și complexă din punct de vedere moral. Etica acesteia implică întrebări profunde despre autonomie, moarte, consimțământ și responsabilitate socială, mai ales în contextul morții cerebrale, privind echitatea accesului și impactul asupra comunității. **Scop.** Lucrarea propune să analizeze implicațiile etice ale donării de organe, concentrându-se pe consimțământ, criteriile morții și echitatea distribuirii organelor în medicina actuală. **Material și metode.** Articolul se bazează pe analiza critică și minuțioasă a literaturii de specialitate în bioetică, filosofia morală și practici medicale. Sunt examinate conceptele de autonomie, moarte cerebrală și justiție distributivă. Materiale științifice cu subiecte de bioetică și medicină găsite în baza de date Google Scholar, IBN, PubMed. **Rezultate.** Studiul arată că, deși majoritatea specialiștilor consideră moartea cerebrală un criteriu valid pentru donare, mulți pacienți și familii o percep ca fiind problematică. Autonomia rămâne un principiu central, dar se confruntă cu limite în contextul consimțământului prezumat. Există tensiuni între nevoia de organe și respectul pentru persoana decedată. Sistemele de alocare trebuie să evite discriminarea și să asigure echitate, dar aplicarea acestor principii e inegală la nivel global. De asemenea, lipsa educației etice în rândul publicului contribuie la neînțelegeri și reticență față de donare, accentuând complexitatea etică a procesului. **Concluzii.** 1. Donarea de organe ridică dileme morale esențiale. Este necesar un echilibru între nevoia de salvare a vieților și respectarea autonomiei și demnității umane. 2. Educația etică și reglementările clare pot îmbunătăți acceptarea socială și echitatea în sistemul de transplant. **Cuvinte-cheie:** bioetică, donare, autonomie, salvarea vieții, moartea, organe.

## ALTRUISM AND RESPONSIBILITY IN ORGAN DONATION: ETHICAL, MORAL, AND SOCIAL IMPLICATIONS IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIETY

Elena Saranciuc

Scientific adviser: Stela Spînu

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemițanu* University, Chișinău, Republic of Moldova

**Introduction.** Organ donation is a vital medical practice that is morally complex. Its ethical considerations raise profound questions about autonomy, death, informed consent, and social responsibility, particularly in the context of brain death, including concerns about equitable access and its impact on the community. **Objective.** The paper aims to analyze the ethical implications of organ donation, focusing on consent, the criteria of death, and the fairness of organ distribution in modern medicine. **Material and methods.** The article is based on a critical and thorough analysis of the literature in bioethics, moral philosophy, and medical practices. It examines the concepts of autonomy, brain death, and distributive justice. Scientific materials on topics related to bioethics and medicine were sourced from the Google Scholar, IBN, and PubMed databases. **Results.** The study shows that although most specialists consider brain death a valid criterion for donation, many patients and families perceive it as problematic. Autonomy remains a central principle but faces limitations in the context of presumed consent. There are tensions between the need for organs and respect for the deceased person. Allocation systems must avoid discrimination and ensure equity, but the application of these principles is uneven globally. Additionally, the lack of ethical education among the public contributes to misunderstandings and reluctance toward donation, further highlighting the ethical complexity of the process. **Conclusion.** 1. Organ donation raises fundamental moral dilemmas. It is essential to find a balance between the urgent need to save lives and the respect for human autonomy and dignity. 2. Ethical education and clear, consistent regulations can enhance social acceptance and equity in transplant systems. **Keywords:** bioethics, donation, autonomy, saving lives, death, organs.